

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre K 660.— | Negyed évre K 170.—
Fél évre „ 340.— | Egy hónap „ 60.—

POLITIKAI NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECZEN, PIAC-UTCA 49.
TELEFONSZÁM: Kiadóhivatal és nyomda 18
Szerkesztőség — 10-20

A jövő

III.

Feltesleges bővebben bizonyítani, hogy a polgári rend és a polgári munka feltételeinek megvalósítására egyedül a polgárság egységes fellépése vezethet. Elég volt rámutatnunk arra, hogy az elmúlt nemzetgyűlés nem képviselte a polgárságot, nem volt polgári jellegű. Ez a körülmény megmagyaráz mindent, ami a nemzetgyűlés két esztendeje alatt történt. Polgárság híján, a polgárság megnyilatkozásának híján történt csak meg mindaz a polgárság ellen, ami az elmúlt évek alatt történt.

A polgárság egységes fellépésének első és legfontosabb megnyilvánulása az lenne, hogy a polgárság egyáltalában fellépjen. Bármily különösen és furcsán hangzik is, de tény az, hogy amióta a történelmi események sorsára bízták ezt a nemzetet, a világháború tragikus befejezése óta, a polgárság nélkül történt minden Magyarországon, tehát — és ez önként következik az előbbiből — a polgárság ellenére.

Amikor az októberi forradalom lázas napjai peregetek ideg-ülő gyorsasággal, a polgárság nem volt sehol. Nem tudta magát beledülni a forradalomba, idegen volt nyugalmas rendhez szokott polgári gondolkodásának az idők rohanó járása, tévelygés a szakadékok közt, auton rohanás olyan utakon, amelyeken szekér is alig haladhatott. Kevesen a polgárok közül beleszédültek a forgatagba, de amit csináltak, csak játék volt, gyermekek játéka a tűzzel, amelynek fényé ingerli a gyermek képzeletét, de pusztító erejét elképzelni nem tudja. A polgárság a maga egészében beárkózott, aludni tért, át akarta aludni a zivatarnapokat. Behúzódott, mert nem volt benne elég erkölcsi bátorság, mert az ököléltre beszervezett — és föl beszervezett — állami rend felborulásával felborult a polgárság lelki egyensúlya és gyávan húzódott vissza a magyar polgárság a fórumról.

A legtragikusabb pillanatok egyikében, amikor Tisza István kellett temetni, csak egyetlen polgár, — igaz, hogy a polgárság disze — Baltazár püspök merté átverekedni magát a bpesti főkapitány akarnokokkal és a forradalomból élő kreaturák — ma is vígan burjánzó — tömegével megtöltött előszobáján, csak az ő polgári férfiasága mert Tisza István holttestének vonatát köve-

telni, elszállítást biztosítani. Hol voltak akkor Tisza gárdistái, a válogatott polgárok?

És később, amikor 1918 végén súlyos szavú, igaz polgárok kis serege összefogott, hogy rendet teremtsen a káoszban és utját állja a nagy cölödnak balfelé, szövegük csak kiáltó szó maradt a pusztában, a polgárság bezárt ablakredőnyeinek keskeny nyílásán leselkedett ki gyávan a piacra, ahol megbődült és megbődített emberek járták a politikai örület vitustáncát. E sorok írója ezekben a napokban kiáltó szó egy alföldi város piacára és elkiáltotta magát: Ne tovább! — de ha nem viselte volna láthatólag hadi szolgálatának sebekben, bémulásban megnyilvánuló emlékeit, agyonverték volna a forradalom mániákusai, még inkább a forradalom-élsődi, akik üzletüket féltették — amiú féltik ma is — a kijózanodástól. És mikor mégis próbálkozott, akkor éjjeli órákban kellett egy-egy tekintélyes polgár gondosan bezárt házában ablakán bekopogtatnia, jelszót kellett elsuttognia, különben nem nyílt volna meg előtte a nyolcvan éves Sipos Orbán, a legöregebb kuruc, Apponyi legrégebb hívének kapuja, amely mögött reszketve bujt össze a volt munkapárti képviselő, a tekintélyes bankigazgató, az apátplébános és a zsidó hitközségi elnök, néhány kereskedő, iparos és gazda. Izgatottan várták a Pestről hozott híreket, amelyek arról szóltak, hogy szervezkedni kell, ki kell lépni a porondra, cselekedni kell, de mikor felvetődött a kérdés, hogyan és mit, akkor egyszerre nem ért rá senki a cselekvésre a — fogvaogtatástól.

Azután jött a kommun örülete és a már demoralizált polgárság teljesen elveszítette minden polgári öntudatát. Az életért reszketett, a vagyonát féltette, gyermekei jövőjét, a falhoz lapulva járt, a száját kinyitni sem merté, némán türe a bántalmakat, szidalmakat, a rablást, mártirjainak még a sirját sem merté felkeresni és nem borult vérbe a szegyéntől az arca, hgy hóhéraitól oláh hordáknak kellett megszabadítani.

A kommun után azt lehetett volna várni, hogy a polgárság erkölcsi ereje visszatér és a polgárság automatikusan visszahelyezkedik annak az állami rendnek a kereteibe, amelyet ötven éven át legnagyobb fiai építettek ki és tették vele hazájukat a művelt világ számottevő tényezőjévé. Nem így tör-

tént. A kommun után sem jutott szóhoz a polgárság, nem élelt fel a választások alatt sem, a Friedrich-féle választás idején, amikor megint beterrorizálták egyesített magányába és amellet meghűntették, ha nem szavazott. Így gyűlt össze a nemzetgyűlés és hozott határozatokat a polgárságról a polgárság nélkül.

Most újból választások előtt állunk és most újból kísérletek történnék, hogy a polgárság fellépését leterrorizálják, hogy a polgári munka, a polgári rend teljes helyreállításában a polgárságot megakadályozzák. — Hangok hallatszanak, amelyek öklöt, vért, hullákat emlegetnek, a gyűlést tartó polgárokkal a himnusz énekeltek el ötször, tizszer egymásután mindaddig, amíg a nemzeti ima éneklése már rendezavarásnak számít végül és a gyűlés feloszlatására vezet. A nemzeti imát is kortes

Új nemzetgyűlést javasolt az alkotmányjogi értekezlet

A hét végén közlésezik az új választójogot

Budapest, febr. 21. Az alkotmányjogi értekezlet ma délelőtt kezdődött meg a budai várpalotában. Hivatalosak voltak: A kormány részéről Bethlen István gróf miniszterelnök, Klebelsberg Kunó gróf belügyminiszter, Csernoch János hercegprímás, Várady L. Árpád kalocsai érsek, Szmrecsányi Lajos egri érsek, Raffay Sándor evangélikus püspök, Ravasz László református püspök, Törv Gyusztáv, a Kuria elnöke, Wlaszich Gyula báró, az országos közigazgatási bíróság elnöke, Tóth János, az országos földbírók rendező bizottság elnöke, Berzeviczy Albert, a Tudományos Akadémia elnöke, Gaál Gaszton, a nemzetgyűlés volt elnöke, Juhász Andor, a budapesti kir. ítélőtábla elnöke, Pongrácz Jenő koronakereszt. Balogh Jenő volt igazságügyminiszter, Plósz Sándor, volt igazságügyminiszter, Timon Ákos, a budapesti egyetem rektora, Polner Ödön, a pozsonyi egyetem rektora, Némethy Károly, nyugalmazott államtitkár, Concha Győző egyetemi tanár, Papp József, a budapesti törv. védi kamara elnöke.

A meghívottak közül Csernoch hercegprímás, Várady és Szmrecsányi érsek minden indoklás nélkül távolmaradtak. Még többen nem jelentek meg az értekezleten, de ezek kimentették távolmaradásukat. Az értekezlet jegyzőkönyvét Ambrozy Lajos báró, a kabinet-

eszközzé alacsonyítják le, Baltazár püspököt, a tiszántúli református egyház főpásztorát, az egyetemes református konvent fejét internáltatni akarják, mert definiálta a numerus clausus és tiltakozott ellene a magyarság többsége nevében, hogy megtudja a művelt világ, hogy ennek az országnak a polgári közvéleménye nem rajong a közép-korért!

És már mutatkoznak is a jelei, hogy a polgárság, alig ocsudva még fel éveken át tartott kábultságából, e drasztikus eszközöktől könnyen visszariad és még mindig könnyebbnek és kényelmesebbnek találja a négy fal politikáját, mint azt a kötelességet, hgy a saját érdekeinek és ezekkel az ország érdekeinek a megmentésére fedetlen melle álljon ki a küzdőtérre és öserejének egyetlen megnyilatkozásával tisztára sópörje a közélet arénáját.

roda elnöki tanácsosa vezette.

Délelőtt 10 órakor jelent meg Horthy Miklós kormányzó, aki azonban nem elnökölt, csupán rövid beszéddel megnyitotta az értekezletet. Az értekezleten a kormány előterjesztette azt a kérdést, amelyre a meghívottaktól véleményt várt.

Délután 2 órakor ért véget az értekezlet, amelyen a kormányzó, Bethlen István gróf miniszterelnök, Klebelsberg Kunó gróf belügyminiszter és Tomcsányi Vilmos igazságügyminiszter kivételével tizennégyen vettek részt.

Az alkotmányjogi értekezlet lefolyásáról félhivatalosan a következőket jelentik:

A kormányzó ur öfömlétsága az értekezletet megnyitván utalt arra, hogy a nemzetgyűlés két évben megállapított időtartamának letelte után eldöntésre vár különösen az a kérdés, hogy újabb nemzetgyűlés összehívása esetében a képviselők megválasztása milyen szabályok alapján vitessék kereszül. Tekintettel az erre nézve felmerült legellenetesebb felfogásokra a kormány az ő hozzájárulását kérte a mára egybehívott értekezlet meghallgatásához. Ezt azonban a kormány nem azért tette, hogy ezzel a maga felelősségét könnyítsen, hanem azért, hogy ezek a kérdések minden politikai vonatkozástól mentesen tisztán jogi alapon megvitassanak és megvilágíttassanak.

Ezután a miniszterelnök szó-

lalt fel és szintén nyomatékosan hangsúlyozta, hogy a kormány a maga előterjesztéséért **a teljes felelősséget vállalja** és ennek az értekezletnek az összehívását nem azért kérelmezte a kormányzó urtól, hogy a felelősséget bárkivel is megossza. Az értekezlet nem is hozhat határozatot, hanem csupán **anekétnek** tekinthető és az értekezlet összehívásának csupán az volt a célja, hogy alkalomul szolgáljon tekintéllyel bíró pártatlan szakvélemények megnyilatkozására. Az értekezlet összehívására alapul voltaképpen az 1891. évi XVII. tc. 9. §-a szolgált, amely szerint a bíróságok főnökei kötelesek az igazságügyminiszter kívánságára törvényhozási kérdésekben is véleményt nyilvánítani, de kívánatosnak látszott ez alkalommal más kiváló jogászok és közéleti kitűnőségek véleményét meghallgatni. A miniszterelnök ezután felkérte az értekezleten megjelenteket, hogy nyilvánítsák véleményüket a következőképpen:

1. Az új nemzetgyűlésnek az 1919. évi választójogi rendeletek alapján kell-e összeülnie?
2. Módosíthatók-e rendeletek az 1919. évi választójogi rendeletek?
3. Az 1. vagy 2. pont alá eső választójogi rendeletek alapján csak nemzetgyűlést lehet-e összehívni vagy helyette országgyűlést is?
4. Az 1918. évi XVII. tc. alapján lehet-e országgyűlést összehívni?

A meghívottak valamennyien kifejtették nézetüket a feltett kérdésekre. Tizenketten úgy nyilatkoztak, hogy az országgyűlés összehívása ezútszerint **nehézségekbe ütköznék, ennél fogva új nemzetgyűlést**

kell összehívni. Az ennek alapjául szolgáló választójogi szabályozása tekintetében azonban **a kormánynak teljesen szabad keze van**

és pedig egyes felszólalók szerint azért, mert az 1919. évi választójogi rendeleteknek az előző nemzetgyűlés két évben megváltozott tartalmának tekintetében **mar egyáltalában nincsen semmiféle kötelező erejük.** A többiek szerint azért, mert az 1920. évi I. tc. X. §-a megadta a kormánynak a felhatalmazást arra, hogy rendeleti úton az 1919. évi választójogi rendeleteket is hatályon kívül helyezhesse, módosíthassa, vagy kiegészíthesse. Ezzel szemben egy vélemény oda irányult, hogy a kormány nemzetgyűlést nem hívhat össze, hanem csak országgyűlést és pedig az 1918. évi XVII. tc. alapján, míg egy felszólaló annak a véleményének adott kifejezést, hogy a kormány összehívhat akár nemzetgyűlést, akár országgyűlést, de nemzetgyűlést csupán az 1919. évi választójogi rendeletek alapján, anélkül, hogy azokat módosíthatná, országgyűlést pedig a régi választójogi törvények alapján, de szükségrendeletekkel való kiegészítéssel.

A vélemények meghallgatása után a kormányzó ur öfömlősége köszönetet mondott a megjelenteknek közreműködésükért és az értekezletet berekesztette. A kormány gondoskodni kíván

arról, hogy az értekezleten elhangzott jogi feljegyzések, amelyekről pontos gyorsírói feljegyzések készültek, a nyilvánosság számára hozzáférhetővé tészenek.

Az új választójog

Az alkotmányjogi értekezlet állásfoglalása után a kormány sürgősen hozzálát a választójogi rendelet elkészítéséhez. Értesülésünk szerint a kormány ezzel a munkával pár nap alatt elkészül és **e hét végére már közzé is teszi az új választójogot.**

Miután e pillanatban a kormánynak teljesen szabad keze van a választójog megkonstruálására, a legteljesebb bizonytalanság uralkodik a tekintetben, hogy mily mértékűek lesznek a kormány által eszközzendő módosítások. Egyetlen támpont e tekintetben **Bethlennek Rassay előtt tett kijelentése,** amely szerint **feltétlenül honorálni kívánja azokat a megállapodásokat, amelyekkel Rassayval kötött.** Valószínűnek kell tehát tartani, hogy az új választójog a Klebelsberg-féle javaslat lesz azokkal a módosításokkal, amelyekben a választójogi bizottság megállapodott és ezenfelül **érvényesülni fognak Rassay követelése a bírói funkcionáriusok szerepére és a négy elemi igazolásra vonatkozólag.**

A tükös szavazás kérdésére nézve Bethlen sem a választójogi bizottságban, sem Rassay előtt **nem tett kötelező nyilatkozatot,** azonban nemcsak az ellenzik, de a kiscgazdák is olyan **egységesen lépnek fel a tükösség mellett,** hogy majdnem lehetetlennek kell tartani, hogy a kormány mégis a nyílt szavazás mellett döntsön.

A kormány szabad elhatározása kétségessé teszi, fenntartja-e Budapestre vonatkozólag a **lajstromos szavazást.**

Rassayék fuziója a Kossuth párttal

Néhány nap óta kísérletek folynak a Rassay-párt és a függetlenségi és 48-as párt egyesítésére vonatkozóan. Mindkét párt bizottságot küldött ki az ügy előkészítésére és amint értesülünk, a kiküldöttek ma, vagy holnap tanácskoznak. Minthogy a két párt programja között lényeges különbség nincsen, valószínűnek látszik, hogy az akció sikerrel fog járni.

Bethlen

Hódmezővásárhelyen lép fel

Hódmezővásárhely második kerületének központi szervező bizottsága március 5-én ül össze. Bethlen István gróf miniszterelnök kijelentette, hogy feltétlenül vállalja az első kerületnek a jelöltséget. Pár héten belül lemegy és ott bontja ki az egységes párt zászlóját és fejti ki programját. Az első kerületben egyesek Baltazár Dezső re-

fomátus püspök nevét is emlegetik. A második kerületben dr Szádetzky Kardoss Lajos eddigi képviselő lép fel egységes keresztény kiscgazda programmal. Egy esti lap közlése szerint itt akar fellépni Balla Aladár függetlenségi és 48-as kiscgazda és polgári programmal.

A debreceni jelölésekről

napok óta különböző hírek vannak forgalomban és egyes lapok már a jelöltek névsorával is kedveskedtek. Megállapíthatjuk, hogy úgy a híresztelések, mint a lapokban közölt névsorok merő kombinációk, legnagyobb részben Budapestről származó bocsátott kísérleti ballonok. A kormány berkeiben néma csönd uralkodik, az eddigi három debreceni képviselő újabb fellépésének semmi jele. Nem is valószínű, hogy esetleg az egy Bernolák Nándort kivéve, az eddigi képviselők megpróbálkozzanak volt kerületeikben. Debrecen polgársága az előjelekből ítélve egységes tábortan fog résztvenni a választásokon és mind a három kerületben egységes fronton veszik fel a harcot jelöltjei, akik így biztos győzelemre számíthatnak. A legközelebbi napokban várható Debrecen polgári társadalmának egy osztály- és felekezeti korlátoktól mentes tábortan való tömörülése, mely hivatva lesz nem-

csak a debreceni választások sorsának eldöntésére, hanem arra is, hogy irányítóul szolgáljon az egész ország polgári társadalmának.

A főispán felhívása

Sokat beszéltek polgári körökben tegnap és ma **Miskolc** Lajos főispánnak vasárnap **„Fogjunk össze!”** címen megjelent felhívásáról. Ez a felhívás konciliáns hangjával annyit mindenre elért, hogy bizonyos megnyugtatóst keltett a választási előkészületek forrongásai közepette az irányban, hogy a kormány debreceni exponense ellene van a szélsőségeknek, — gyakorlati eredményre azonban aligha számíthat, egyrészt a közelmúlt napokban a fővárosban és másutt történt események és elhangzott nyilatkozatok miatt, amelyek azt igazolják, hogy a hivatalos körök megnyugtató kijelentései és a kormányt támogató elemek gyakorlati tényei nincsenek összhangban, másrészt azonban azért sem, mert az elmúlt hónapokban, ha szórványosan is, még mindig fordultak elő olyan tények, (ahogy csak a Templomegyesület alapszabályainak sorsát említsük), amelyek a kálmánista Debrecen polgári társadalmának emlékezetében nem a legkellemesebb emlékként rögződtek meg.

Baltazár püspök az Éme határozatáról

A püspök március végén Amerikába utazik

Az Ébredő Magyarok Egyesülete helyi csoportjának ismert határozatára, amelyben a csoport Baltazár Dezső dr püspök ellen **bünyvádi és internálási eljárás megindításának kérését** határozta el, Baltazár püspök, aki tegnap este érkezett vissza Debrecenbe, a következőket mondta munkatársunknak:

— Az ébredők állásfoglalása **egészen közömbösen érintett.** — Ezt arra az okra tartom visszavezethetőnek, hogy — **mivel az illetők engem nem ismernek, — azt hiszik, terrorizálható vagyok abban az irányban, hogy közkérdésekkel a jövőben ne foglalkozzam.**

— A szóbanforgó kijelentést **a magyar nemzet reputációjának a külföld előtt való megővése szempontjából tettem.** A külföld ugyanis főként a **numerus clausus miatt ítél el bennünket,** tehát nyilvánvalóvá kellett tenni, hogy mi — **a magyar nemzet liberális és felvilágosodott többsége — nem azonosítjuk magunkat a numerus clausussal.** Mint a kormányzó által megerősített nemzetgyűlési határozatot, kénytelenek vagyunk ugyan tűrni, de **alkotmányos uton igyekszünk azt minél előbb hatályon kívül helyeztetni.**

Utóbbi időben úgy a fővárosi,

mint a vidéki sajtóban olyan hírek jelentek meg, hogy **Baltazár püspöknek több kerület fölajánlotta a képviselő jelöltséget** s ő már határozott volna is, hogy az egyik debreceni kerületben vállalja a jelölést. Erre vonatkozólag **Baltazár püspök** a következőket jelentette ki:

— **Pető Sándor halála után volt újabban először szó arról, hogy a megüresedett budapesti kerületben lépjenek fel, de ezt a tervet visszautasítottam.** Azóta már sok kerületből igen befolyásos emberek kértek fel a jelölés vállalására, de **mindannyiszor kijelentettem, hogy sem most, sem a jövőben nem rekedtélök képviselőségre, sem Debrecenben, sem másutt.** A választások ideje alatt pedig nem is tartózkodom Magyarországon **Amerikába utazom.**

— **Március utolsó harmadában indulok utra jótékonyági, humanitárius és kulturális kálmánista intézmények fölsegítésére,** anyagi és erkölcsi támogatás szerzése s egyúttal rokonszenv keltése céljából **szerecsétlen hazánk iránt. Junius második felében okvetlenül visszatérek.**

Itt említiük meg, hogy az Ébredő Magyarok Egyesületéhez közelálló lapok közlései szerint az Éme elnöksége már megtette a királyi ügyészségen **Baltazár püspök ellen a felfelentést.** Értesüléseink szerint azonban a felfelentés ezideig **iktatva nincsen.** Valószínű, hogy mielőtt az ügyészség a felfelentés ügyében döntene, a kormány véleménye iránt tájékozik. Erre mutat legalább az, hogy dr Gergis Károly ügyész helyettes má Budapestre utazott.

Kedves vevőim figyelmébe!

Az árak naponta rohamosan emelkednek, ajánlom tehát, hogy a raktáron levő mindenféle **férfi-, fiú- és g permcruha** szükségletüket nálam minél előbb szerezzék be, mert **azt még a meglevő oltós szelvény árban árusítom.**

Gerő Ernő Debreczen, Piac-u. 69.

(Megveházzal szemben, közvehen az Ullmann fűszerüzlete mellett.)
Cégre tessék ügyelni!

Óriási terv

Budapesti közönségek anyagi meg... Az államvas... a teherszállít... tedlik felel... miniszternek... 100-tól 1100... sőt kívánja... gítás egy má... szülő tarifae... díuma.

A keresked... tervezet m... bőző érdek... mulmányozás... céljából. Az... pénteken fog... előterjeszteni... rínt a tarifae... MÁV igazgat... de a keresk... legalább egy... lemenül az ó...

A tarifae... árcsoportok... míg egyes á... 100, másoka... tarifaeemelé... végső kulcsa... a luxuscikke... terhelni. Ez... minden olya... luxusadót fiz... nagy nehézs... tarifaeemelé... amely a haz... akarja hall... emelni.

A tarifae... csak a teher... forgalomra is... lag 100%-ba... járul még a... díjának szin... való felemel... gyászok díja... dapestről... Győrbe 150... kerülni. Em... nek a jövede... előirányzata... haladni a 4...

Tavaszi

Forradás

Hága, fe... pok vasárna... Romániában... és az orsz... veszély fen... Ezeket a... a bukaresti... a londoni re... széről meg... diplomáciai... erősítik, har... forradalom... az elégedetl... kintetben ig... a zavart, ho... a legélesebb... Bratianu elle... nak, hogy n... üz. Diplomá... molnak azz... ban fondorla...

Legolcsób... FELHÉ... po... p...

Óriási tarifaemelés tervez újból a MÁV

Budapest, febr. 21. A magyar közönség ismét súlyos anyagi megterhelés elé kerül. Az államvasutak igazgatósága a **teherzállítás és a személyviteldijak felemelését** javasolta a miniszternek és a viteldijaknak **100-tól 1100%-ig** való felemelését kívánja. Ez a horribilis drágítás egy már hónapok óta készülő tarifaemelés végső stádiuma.

A kereskedelmi miniszter a tervezetet megküldte a különböző érdekképviseleteknek tanulmányozás és véleményadás céljából. Az érdekképviseletek pénteken fogják véleményüket előterjeszteni. Értésülésünk szerint a tarifaemelés gondolata a MÁV igazgatóságától került ki, de a kereskedelmi miniszter legalább **egyelőre nem akar belemenni az óriási emelésbe.**

A tarifaemelés különböző árucsoportokra vonatkozik és míg egyes árucsoportokat csak 100, másokat 150-1150 %-os tarifaemelés sújt. **Az emelés végső kulcsa 1150%**, amellyel a luxuscikkeket kívánják megterhelni. Ezek közé tartozik minden olyan áru, amely után luxusadótt fizetnek. Különösen nagy nehézséget fog okozni a tarifaemelésnek az a része, amely a **hazai szén viteldiját akarja hallatlan arányokban emelni.**

A tarifaemelés azonban nem csak a teher, hanem a **személyforgalomra is ki fog terjedni** átlag 100%-ban, amelyhez hozzájárul még a **podgyász szállítás díjának szintén aránytalanul való felemelése.** A kisebb podgyászok díja egész közelre, Budapestről Miskolcra, vagy Győrbe 150-200 koronába fog kerülni. Ennek a tarifaemelésnek a jövedelmezősége a MÁV előirányzata szerint **meg fogja haladni a 4 milliárd koronát.**

Tavaszi öltönyszövetek
Feldheim Weisznél (Frohner ház)

Románia forradalom előtt?

Hága, febr. 21. Londoni lapok vasárnap jelentették, hogy **Romániában forradalom tört ki és az országot a legnagyobb veszély fenyegeti.**

Ezeket a híreket, amelyeket a bukaresti hivatalos oldalról és a londoni román követség részéről megcáfoltak, az angol diplomáciai körök **részben megerősítik, hangoztatva, hogy a forradalom nem tört ki ugyan, az elégedetlenség minden tekintetben igen nagy és koczza a zavart, hogy az entente hívei a legélesebb harcot folytatják Bratianu ellen, aki azzal vádolnak, hogy németbarát politikát üz. Diplomáciai körökben számolnak azzal, hogy Romániában fondorlat készül.**

Legolcsóbb árak
FELDHEIM és WEISZ
posztókereskedésben
Pica-utca 73. sz.

A mai Oroszországból

Az új kurzus — Miből él az orosz ember? — Az éhség terjedése — Küzdelem a gazdasági leigázás ellen

— Hetedik közlemény —

Harmadjelvényi kísérletezés után belátta a szovjet, hogy kifizűzött feladatának nem tud megfelelni, nem tudja elartani embereit, a kommunista társadalom tagjait. Az állam mind nagyobb számban bocsátja el az elartottakat, visszabocsátja őket előbbi foglalkozásukhoz, csak hogy nagyon kevesen találják meg azt, hiszen az állam maga rombolta szét a megélhetés legfőbb alapjait, nemcsak a kereskedelmét, hanem az iparét és majdnem minden szabad foglalkozását.

Mikor a kommunista gazdasági rendszer teljes kifejlésre jutott, az 1920-21. évben a szovjetnek nem kevesebb, mint 38 millió ember állami ellátásáról kellett gondoskodnia; amnyit embert kellett elartania, mint amennyi Franciaország összes lakossága. Ez lehetetlen feladatnak bizonyult, a kísérlet ezen a ponton csődöt mondott; a szovjet kénytelen volt az állami-ellátottak számát egyötöd részre csökkenteni, az 1921-22. évben az állam csak 7.9 millió ember elartásáról gondoskodik. Legnagyobb mértékben csökkent a katonaság; száma 4 millióról lezállt 1.365.000-re. Ennek a magyarzata abban is van, hogy a szovjet levverte az ellenforradalmi harcokat, egymásután győzte le Denikint, Kolesak-ot és Wrangelit, akik tulajdonképp az entente megbízottai voltak és annak a segítségével akarták a szovjet uralmat megbuktatni. A szovjet hívei eleget emlegetik ezt a körülményt és váltig hangoztatják, hogy Oroszországot mai nyomorába nem csupán a kommunizmus tulzott kísérletei döntötték, hanem azok a véres belső harcok, amelyeket az entente támasztott ellene.

Arra a kérdésre, hogy niből él a mai orosz, első sorban ilyen különösen kell felelnünk: erős szervezetből s lehetetlen igénytelenségéből; e kettővel védekezik a haboru, védekezik most a kommunizmus szenvedései ellen. — A városi lakosságnak most már meg van engedve, hogy kenyeret vásároljon; a pénzt erre leginkább ingóságok, értéktárgyaknak eladogatásából szerzi. Mikor már mindent eladtak az emberek, ékszer, csipkét, szőrmét, akkor meg mindig akad valami eladni való; például egy nikkal kávéfőző masina, amelyért megadnak 3 millió rubelt, úgy hogy abból további 4 hétig el lehet tengődni. — Moszkvában és a városokban a háztartási cikkeket folytonos vándoruton vannak, egyik gazdától a másikig, minden ember a saját ócskás zsindója. — A bizonytalan megélhetés az embereket arra kényszeríti, hogy mellékfoglalkozásokhoz forduljanak, jobban mondva, hogy mindennel foglalkozzanak; senki sem tudja, megmondani, hogy mi a fő és mi a mellékfoglalkozása. Egyetemi tanárok könyvkereskedésben serődkeznek, egyetemi hallgatók cigarettát szereznek az üz-

leteknek. Legjobb dolguk van azoknak, akik a város és falu között közvetítenek tojást, vaját és más élelmiszert. — Mikor a marxi gazdasági rendszer kénytelen volt szigorú elvein tágitani s az egyéni keresetet, a kereskedelmet ismét megengedte, sokan bizakodva mondták: „Visszatérünk a régi Oroszországba”, de sajnosan kellett tapasztalniok, hogy a visszatérés útja még tele van akadályokkal, kövekkel, amelyeket a kommunista rombolás vetett oda.

Akik megmaradtak az állami szervezet szolgálatában, akik tehát állami ellátásban részesülnek, azoknak is nehéz a helyzetük. Hivataluk mellett nekik is folyton nem hivatalos mellékfoglalkozás után kell nézniök. Érdekes, sőt szinte paradox, hogy azok a társadalmi osztályok (lelkészek, bírák, ügyvédek stb.), amelyeket a kommunizmus tulajdonképp megszüntetett, nagyrészt úgy tartják fenn magukat, hogy valamilyen formában szolgálják a szovjetállamot. Az állami alkalmazottak szám szerint horribilis összegeket kapnak, de ezeknek az összegeknek nagyon csekély az értéke. A legmagasabb havi fizetés 5 millió rubel, mintegy 7000 korona; még szerencse, hogy a fizetés egy részét élelmiszerekben adja az állam, amelyeket a forgalmi árnál jóval olcsóbban számít. Vannak azonkívül mindenféle külön illetmények, amelyekért örökös harc folyik az alkalmazottak és hatóságok, továbbá a hatóságok és a kormány között. Külömben a kisebb, sőt középtisztviselők is megfizetik magukat a közönséggel; sem ők, sem a közönség nem tekintik ezt megvesztegetésnek, hanem csak közvetlen segítségnek, hogy a lakosságra ne háruljon újabb adó.

A munkások is állami szolgák, de természetesen ők is üznek mellékfoglalkozást; egy darabka földet művelnek, saját gyártmányokat készítenek és adnak el, amelyekhez nem kerülik, hogy hol veszik az anyagot. Egyenként a munkások is kénytelenek tartékjukat fölemészteni, a termelő munka nagyon lassan éled ujja az ezerszeresen feladott Oroszországban. Az életfentartásnak ezek a rettenő nehézségei azonban még nem jelentik az élet abbahagyását, avagy éppen lehetetlen voltat. A nagy népek élete tovább hajad a maga útján, ha még amnyit áldozatba kerülni is. Kérdeni szokták, hogy Oroszországban születnek-e még gyermekek ilyen körülmények között? Születnek ám, még pedig erős, egészséges gyermekek. De azt ne kérdezzük, hogy ezek a gyermekek hogyan fognak kinézni két esztendő múlva! — Mind e bajokban az oroszok nagy segítsége az ő csodálatos természete, az ő sajátos temperamentuma, a mellyel tulteszi magát a lehangozó körülményeken. Oroszországnak mai ágya nagyon kemény, de nem Prokrustes-ágy,

vagy legalább is már kezd nem az lenni.

A városnál is többet szenved a falu; a szenvedés ott már közeljár a halálvergődéshez. Az éhség és a dögvész némely vidékeken, még pedig az azelett legtermékenyebb tartományokban a középkori fogalmakat is meghaladja. Tudnunk kell, hogy hivatalos kimutatás szerint több mint 30 millió ember éhezik, a kiknek száma inkább nő, mint csökken. A szovjetkormány vas-eszközökkel, jobban mondva embertelen intézkedésekkel küzd a veszedelmek ellen; tulajdonképp a népesség egy részét veszni hagyja, hogy a másikat megmentse.

Oroszország végzetes szerencsétlensége csak akkor enyhülhet, ha megszűnik nemzetközi elszigeteltsége. Az elszigetelés tulajdonképp annak a hadjáratnak a folytatása, amelyet az entente Denikin, Kolesak és Wrangel által folytatott a szovjet uralom megbuktatására. Az entente ezt a célt már elejtette, mert az államformát ha nem foglila, legalább tényleg elfogadta, de az elszigetelés retentő eszközét még most is kezében tartja. Oroszország insége borzalmasan nagy; Oroszország jól tudja, hogy az inségtől való szabadulásért borzalmasan nagy árat kell fizetnie, de azért a végsőkig védekezik az ellen, hogy ezért a segítségért eladja magát a nyugatnak, hogy vetomagért, nyersanyagért és külföldi kölcsönért szolgásgója vesse magát. — A nyugat kereskedői azt hiszik, hogy Oroszországnak minden gazdasági feltelet el kell fogadnia, mai nyomorában kegyelemre meg kell magát adnia. De az entente ebben aligha nem rosszul számít. — A külföldi szorongatás csak erősebbé teszi az államhatalmat, a szovjet olyan állami mindenhatóságot ragadhat magához, a melynek rendes körülmények között a népek nem vetnék alá magukat és amely képessé fogja tenni a haborunak ezen legszörnyebb formáját, az éhség-haborut folytatni. Oroszország a felelősséget ezért a millió emberpusztulásért Európára hárítja, amelynek még sem lenne szabad gazdasági érdekekért milliókat éhen veszni hagyni. De külfömben is az elszigetelés kétélű fegyver, amely egyaránt sebzi s az okozott sebben egyformán sorvasztja az elszigetelt és az elszigeteltet, e két hadakozó felet.

Legújabb **tavaszi szövetek**
Fischer Adolf és fia
céghez **megérkeztek!**

UJ ÜZLET!
ERŐS GÁBOR
műszaki, szerszám- és vas-kereskedés **DEBRECEN,**
MIKLOS-U. 2. (Apolló-mozival szemben.) **TELEFON: 10-64.**
Háztartási, villamosági, gazdasági cikkek, vasárak, vasalások, gépszírok, olajok, szerszámok és gépek, csiszoló aruk.

Genua

Bécs, febr. 21. A Neues Wiener Tagblatt jelenti: litteni entente bizottságok értesítették tegnap a bécsi kormányt, hogy az olasz kormányalakítás nehézségei és a Franciaország és Anglia között függő kérdések miatt a genouai értekezlet el kell halasztani. A halasztás azonban mindössze 2-3 héttel tolja ki a konferencia kezdetének időpontját, úgy, hogy azt március 25-re lehet várni.

Berlin, febr. 21. (Wolf.) A francia kormány ma jegyzéket intézett a német kormányhoz, amelyben arról értesíti, hogy a francia miniszterelnök memorandumában kifejtett okokra való hivatkozással az olasz kormánytól a genouai konferencia elhalasztását indítványozza.

Róma, febr. 21. A brit kormány tudomására hozta az olasz kormány a genouai értekezleten résztvevő angol megbízottak névjegyzékét. Anglia főképviseleti továbbra is Lloyd George és Curson maradnak.

Delbrück

Janos berlini egyetemi tanár, a híres hadi történetró nyilvános vitára szólította fel Aulard francia tudóst, aki különben a francia békebarátok ligájának az elnöke. Delbrück a nyilvános vita színhelyét Kölni ajánlja, amely ugyan német város, de francia megszállás alatt van s így mindkettőn bizvást megjelenehetnek benne. A vita hallgatóságát, illetőleg döntő bíróságát közös megállapodással állapítanak meg; a nyilvános vita pedig a következő három pont körül forog: 1. Igaz-e, hogy 1912-ben Franciaország lesújtva vette tudomásul az orosz cári kormánynak azt a bizalmas értesítést, hogy semmi körülmények között sem avatkozik a balkáni háborúba, még ha Ausztria-Magyarország meg is szállná Szerbiát? 2. Igaz-e, hogy 1913-ban a francia militaristák, jobban mondva a harci párt hívei választották meg Ponicaré köztársasági elnöké? 3. Igaz-e, hogy 1914 július havában Ponicaré teljes erejével támogatta Izvolszkij párisi orosz követnek háborús szándékait és hogy egyidejű tudomása volt az 1914 július 29-én elrendelt általános orosz mozgósításról? — Delbrück mindezeket kész hiteles történeti adatokkal bizonyítani. Ha adatai nem felelnek meg a történelmi hiteleség követelményeinek, akkor Delbrück is aláírja azt az Aulard által kívánt nyilatkozatot, hogy Németország erköletesileg felelős a háborúért. Viszont ha adatai helyt állanak, akkor Aulard is vállalja be nyíltan, hogy Franciaország tudatosan előkészítette a háborút. — Delbrück, a 72 éves ősz tudós oly bátran teszi a maga vita-ajánlatát, mint amilyen elszántan szállt síkra 100 évvel ezelőtt Luther Márton a wittenbergi 95 tételért. Valóban mintha a reformáció eseményei akarnának megisméltódní, amikor Luther az ingolstadt-i Eck-lánossal vitázott a bünboesátó-levéléről, és amikor Meliusz Juhász Péter a szentháromszárolt folytatott Dávid Ferenczel nyilvános disputát a debreceni nagytéplomban.

Nemzetközi pénzcsoport 20 millió font alaptőkével a romlásba jutott államok felsegítésére

London, febr. 21. (Reuter.) Ma ül össze Londonba nelsőzben az az értekezlet, amelyen a legfelsőbb tanács cannesi értekezletéhez képest nemzetközi pénzcsoport megalakításáról fognak tanácskozni, hogy egyesült erővel segítsenek a pénzügyi nehézségekkel küzdő államokon. Az értekezleten Anglia, Olaszország, Belgium és Japán megbízottai vesznek részt, akik azonban nem a kormányt, hanem az illető ország ország magán pénzügyi és kereskedelmi köreit képviselik.

Anglia részéről lord Enwerforth ismert hajótulajdonos és volt lőszerügyi miniszter, to-

vábbá Sir John Ferguson, a Lloyd Bank igazgatója lesz jelen.

Cannesban arról is volt szó, hogy arra az értekezletre Németországot is meghívják. A Daily News jelentése szerint kérdéses vajon Németország elküldi-e a maga képviselőit. Ha igen, akkor valószínűleg dr. Melbior ismert hamburgi bankár fog az értekezleten résztvenni. Az értekezlet tárgyalásának eredménye elé általában bizalommal tekintenek. Az eddigi tervekhez képest a nemzetközi pénzcsoport 200 millió font sterling tőkével fog megalakulni.

A budapesti tőzsde

Zürichi zárlat: 0.75.

Budapest, február 21.

Értéktőzsde. Ma sokkal élénkbb forgalom volt a tőzsdén, mint tegnap, az árak emelkedését azonban erősen megakadályozta az a körülmény, hogy tegnap igen sok gyenge kéz vásárolt és ezek ma siettek piacra dobni értékeiket. Délben estek legalacsonyabbra az árfolyamok, zárlatkor azonban az árveszteség egyrésze megtérült. Árak:

Magyar Hitei 1980—50. Osztrák Hitei 710—90. Jelzálogbank 300—285. Leszámlító 805—80. Itazai bank 625. Angol-magyar 790—50. Magyar-olasz 300—3. Keresk. bank 6825—975. Alt. takaréki 1000—10. Pesti nazai 2450—900. Borsod-Misk. 3650—350. Concordia 2340—250. Bpesti gőzm. 6200—6000. Gizella 2560—525. Hungaria 2500—550. Viktória 7700—800. Beocsini 6800—850. Banya és kohó 5800—550. Drasche 4300. Alt. közsén 11900—550. Salgó 5900—650. Uríkányi 6700—500. Ganz-Danub. 39500—300. Ganz-vill. 6500—600. Rima 2480—350. Shlick 1070—65. Lipták 530—41. Láng 1360—90. Brassói 4425—300. Egyesült fa 425—38. Hazai taterni. 2100—2065. Nasici 18900—450. Lichtig 625—585. Magyar erdő 800—50. Országos fa-term. 1040—990. Spodium 2700—775. Klotild 3300—450. Karton 2650—90. Izzó 5650—850. Pápir 2800—725. Cukor 20400—21500. Lámpa 3250—150. Östermelő 830—20. Gummi 2850—875. Telefon 4450—300. Adria 7000—6900. Atlantica 2650—760. Közúti 950—40. Délvasut 1675—600. Levante 7300. Államvasut 4925—675. Trust 2150—250.

A valutapiacra a márka kivételével minden külföldi bankiegy ára emelkedett. Árak:

Napoleon 2685—2615. Font 3080—3060. Dollár 764—680. Francia frank 6300—6450. Márka 310—319. Lira 3400—3500. Romanov 52—54. Lei 528—512. Szokol 1265—1276. Svájci frank 13550—13475. Kor.-dinár 850—840. Bécsi 11 és egyenlecad—10 és héténylecad. Lengyel márka 20—19 és egyenlecad. Az utótesdén az irányzat szilárd a forgalom azonban kicsi, anélkül, hogy az árfolyamokban jelentékenyebb változás történt volna. Államvasut 4950—5000. Délvasut 1650. Salgó 5750. Rima 2440. Banya és kohó 5750. Alt. közsén 11650. Uríkányi 6500. Gummi 2850. Izzó 5775. Brassói 4350. Klotild 3400. Cukor 20800. Bpesti gőzmalom 6050. Viktória 7750. Lichtig 605. Orsz. fa 1010. — A valutapiacra az üzlet élénk, az árfolyamok emelkedtek. Dollár 695. márka 313. osztrák ezres 10 és héténylecad. lei 520. szokol 1274. dinár 836. font 3050. lira 34 és fél. svájci frank 13450. francia frank 6350.

Esti magánirgalm

Este 8 órakor jelentik: Az üzlet egész délután igen élénk volt. Feltűnt a márka iránti nagy érdeklődés. Dollár 676—684. dinár 840—845. lei 518—520. márka 326—320. szokol 1264—1267. Bécs 10 és ötvenlecad. Berlin

310—315—320. London 2940. Páris 63 és fél. Milano 33 és háromnegyed. Zágráb 212. Bukarest 510. Prága 1270. Sváje 135.

Zürichi devizák

Zürich, febr. 21. (Zárlat.) Berlin 220. Hollandia 195 és egyenlecad. Newyork 513. London 2248. Páris 47. Milánó 2570. Prága 950. Budapest 75. Zágráb 155. Varsó 14. Bécs 11. osztrák lebelyegzett 9.

Terménytőzsde

Barátságos hangulat mellett az irányzat tartott volt. Az árak nagyjában változatlanok, a köles nagy kereslet folytán újabb 50 ponttal emelkedett. Kenyérmagvak piaca, amely tegnap elhanyagolt volt, ma ismét megélné. Buzában ma 15 vagon árut vásároltak.

Hivatalos árak: Buza tiszavidéki 2550—2590. egyéb 2550—80. rozs 1820—50. takarmányárpa 1825—190. köles 18—19. zab 1725—75. tengeri 2175—2225. repce 30—31. korpa 1320—50.

Előfordult kötesek: Buza 5 vagon 2520. 2 vagon 2525 mind ab állomás. 80 mázsa 2550 ab Budapest. 2 vagon 2530 ab Budapest. 78 és fél kilogrammos. 6 vagon 2525 ab állomás. rozs 1 vagon 1820. 1 vagon 1800. 1 vagon 1840. 350 mázsa 1825.

Magyarországnak is ad kölcsönt az entente

Bécs, febr. 21. Bécsi diplomáciai körökben úgy tudják, hogy az entente államokban a hitel segítő tervezetek tárgyalása alkalmával Magyarország hejzterével is foglalkoztak. — Olaszország indítványára kimondták, hogy Magyarország számára az entente államok legalább is ugyanakkora kölcsönt folyósítanak, mint amekkorában Ausztria részvett. Az entente államoknak emmense érdekük, hogy Ausztria és Magyarország megóvassék a gazdasági összeomlástól. Magyarország legalább több garanciát nyújt a hitel megfizetésére, mint Ausztria.

Olaszországnak ezt az álláspontját úgy az angol, mint a francia képviselők helyeselték, de a külföldi megbízottak felhozták azt, hogy a magyar kormány semmiféle ilyen külföldi hitelakció érdekében semmiféle lépést nem tett. Az entente államok készek arra, hogy Magyarország számára kölcsönt nyújtsanak, de elvárják azt, hogy Magyarország erre előterjesztést tegyen.

HIREK

— **Árvízveszedelem.** A február végéig húzódó tél vége, amely oly hatalmas havazást hozott magával, könnyen árvízveszedelmet zudíthat az országra. Az árvízveszélyezett területeken, különösen a Tisza mentén nagy a nyugtalanság, mivel a hideg egyik napról a másikra lényegesen megenyhült.

— **Március elsején életbelép a közüzemi pótlék.** A közüzemi pótlékról szóló szabályrendelet a hivatalos fórumok egy részén már keresztülment. Az igazságügyminiszteriumtól most került vissza a szabályrendelet az előadóhoz. Az igazságügyminiszteriumnak mindössze egy kifogása van a szabályrendelet ellen: nem tartja méltányosnak a butorozott szobákra rótt közüzemi pótlékot, mert a butorozott szobák magas bérei nem tehetik indokolttá a pótlék szedését is. Ilyen értelemben minden valószínűség szerint meg kell változtatni a közgyűlésnek a szabályrendeletet. Valószínű, hogy március elsejéig belügyminiszteri feiratot kap a város, amely a jóváhagyás megtörténteig is megengedi a közüzemi pótlék szabályrendeletének végrehajtását.

— **Áthelyezik az árusítóbódékat.** A hóolvadás után nagy rendezés alá kerül a város az utcai árusító bódék ügyében. Az eddigi tervek szerint a Petőfi-téri bódékat és asztalokat a Telegy-utca felé az Ispótyályi szegényházig terjedő utvonalon, a gyümölcs piac sátrait pedig a Hatvan-utca végén helyezik el.

— **Rendkívüli városi közgyűlés.** A decemberi közgyűlés a városi nyomda és a világitási vállalat költségvetéseinek benyújtására 2 hónapos haladékot adott. Most már mindkét költségvetés készen van s minthogy az indenmités február 28-án lejár, a költségvetések elfogadására rendkívüli közgyűlést kell egybehívni még a hó vége előtt.

— **A debreczeni ref. egyház nagy vegyes énekkara.** Régen óhajtott szándéka valósult meg a debreczeni ref. egyháznak, illetve a kebelében oly áldásosan működő Templomegyesületnek. Alakított egy nagy, vegyes énekkart. A jelentkező hölgyek és férfiak nagy száma és készsége mind azt bizonyítja, hogy régóta várva-várt eszmét hozott felszínre a Templomegyesület. Az ének- és zeneszakosztály vezetősége megtesz mindent, hogy e nagy vegyeskar mielőbb megkezdhesse működését. Tanulási órát a kollégium ének- és zenetermében (II. emelet, Darabos-utca felőli sarok) tartja hetenként kétszer, csütörtökön és szombaton, mindkét napon este 6—7-ig. — Csütörtökön a hölgyeknek, szombaton pedig a férfiaknak. Kéretnek a már beiratkozott, vagy beiratkozó szándékozó hölgyek és urak, hogy a hét folyamán a jelzett napokon és órákon a felvételre megjelenjenek szíveskedjenek. Egyéb értesítés sem személyesen, sem újsághoz nem lesz, ezért kéretnék a tagok, hogy e közleményt őrizzék meg. — Az énekszakosztály elnöke.

— **Díszoklevés részére.** Tudva, hogy a városi közgyűlés Déri Frigyes díszoklevés részére, arra Sárváry Lőrinc sedett meg és a városi képviselői is befolyásolták. A díszoklevés nemcsak a városi képviselői figyelmét, hanem Déri Frigyes, a városi képviselői díszes és stílusos oklevél, ezen hű látóképű gyáros motívumáig pedig a város Frigyes monogramjában. A díszoklevés irat is van, amelyen Zoltai Lajos, a városi képviselő, a közművitart és a Sesztől, amely Frigyes a debreczeni díszoklevésnek kedves.

— **Emerich Págor** művész ma szombaton tartja déssel várt hű Zenedében. Jelenleg.

— **A Csokor** 26-án, vasárnap, 10 órakor a ref. közgyűlésben felolvasták a városi képviselői díszoklevés részére, amelyen Zoltai Lajos, a városi képviselő, a közművitart és a Sesztől, amely Frigyes a debreczeni díszoklevésnek kedves.

— **Határozás.** A városi közgyűlés a városi képviselői díszoklevés részére, amelyen Zoltai Lajos, a városi képviselő, a közművitart és a Sesztől, amely Frigyes a debreczeni díszoklevésnek kedves.

— **A városi közgyűlés.** A városi képviselői díszoklevés részére, amelyen Zoltai Lajos, a városi képviselő, a közművitart és a Sesztől, amely Frigyes a debreczeni díszoklevésnek kedves.

— **Diszoklevél Déri Frigyes részére.** Tudvalevő, hogy a városi közgyűlés megválasztotta Déri Frigyes a muzeumi bizottságba, arra a helyre, amely Sárváry Lőrinc halálával üresedett meg és amely nem törvényhatósági bizottsági taggal is betölthető. A városi tanács nemcsak a választással akart kitüntetett figyelmet tanúsítani Déri Frigyes, a nemeslelkű mecénás iránt, hanem a választásról szóló értesítéssel is. Diszoklevélben tudatta a választást Déri Frigyes. A diszoklevelet Zoltai Lajos muzeumi igazgató igazán díszesen és stilszerűen állította ki. Az oklevél fejlécét Debreczen hű látóképe szolgál, a magyarság motívumú oldaldíszítés pedig a város címerét és Déri Frigyes monogramját foglalja magában. A diszoklevélhez kísértő irat is van mellékelve szintén Zoltai Lajos művészi rajzival, amelyek a városi muzeumot, a közművelődési könyvtárt és a Sesztina-villát ábrázolják, amely utóbbihoz Déri Frigyes a debreczeni tartózkodásának kedves emlékei fűzik.

— **Emerich Pál,** a világhírű zongoraművész ma megérkezik és szombaton tartja nagy érdeklődéssel várt hangversenyt a Zenedében. Jegyek Méliusznál.

— **A Csokonai-kör** február 26-án, vasárnap délelőtt fél 11 órakor a ref. kollégium dísztermében felolvasó ülést tart a következő műsorról: 1. Rabindranat Tagore, India költője. Irta és felolvassa Balázs Győző, a kör vendége. 2. Költemények. Irta és felolvassa Gyökössi Endre, a kör tagja. 3. Költemények. Irta és felolvassa Madai Gyula, a kör tagja. 4. Irodalom és kritika. Előadja Halasi Andor, a kör vendége. Belépti-jegy: tagnak 10, nem tagnak 20, diáknak 5 korona. Műsor 2 korona.

— **Halálozás.** Vettük a következő gyászjelentést. A mérhetetlen esapástól megdöbbentve tudatjuk, hogy felejthetetlen jó feleségem, édes jó anyánk, anyósunk, nagymamánk, testvérem, sógornőnk és kedves rokonunk idős. Botos Andrásné Demjén Julianna áldásos életének 65-ik, boldog házasságának 45-ik évében rövid, súlyos szenvedés után 1922 február hó 20-án éjjeli 12 órakor csendesen elhunyt. Kedves halottunk földi részét 1922 február 22-én, szerdán délután 2 órakor fogjuk a Miklós-utca 51-ik számú háznál lévő lakásunkról a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után a Kossuth-utcai temetőbe végső nyugalomra helyezni. Végtisztességtételére rokonainkat, barátainkat, jó ismerőseinket fájdalmas szívvel meghívjuk. Debreczen, 1922 február 21-én. Áldás és béke drága poraira! Bánatos férje idős. Botos András, gyermekei Pál (orosz harctéren eltűnt), András nejevel Lakatos Juliskával és gyermekeivel, Botos Mariska és József, testvére, sógorai és sógornője: Végh Józsefné férjével és gyermekeivel, Czifják Sándor nejevel és gyermekeivel. Számos közeli és távoli rokonok nevében is. A temetést Csurka „Kegyelet” temetkezési vállalat, Kossuth-u. 8. sz. rendezi.

— **A Láthatatlan Vendég.** A városi tanács Láthatatlan Vendég akciójára özv. Rajczy Vilmosné 500, Kövy Lajos 1000, Kardos László 1000, dr. Bruckner Ernő 1000, Takarékos és Hitelintézet Rt. 500, dr. Láng Sándor (Márton Imre halála alkalmával koszorúmegváltás) 1000, Lőfkovits Vilmos 2000 koronát adományozott. Az eddig befolyt adományok összege felül van a 46.000 koronán.

— **Az olvadás veszedelme.** Sokáig emlékezetes marad az idei tél. Ilyen nagymérvű havazásra és az azt kísérő hidegre még az ugynevezett legöregebb emberek sem emlékeznek. A hóvihar veszedelme lassanként elmúlt. Már nem kell attól tartani, hogy házastól temet el benünket a fehér takaró. Néhány napja megnyílt a lég és megcsorrantak az ereszek. Olvadni kezd, elmegy a hó. Azaz, hogy csak menne, de nincs hova mennie. Az utcán levő hótorlaszok és barrikádok lassan engednek fel és egyszerre csak az egyik végletből a másikba esünk, mert hó-városból vízi-város lesz belőlünk. Néhány nyelhe nap még és a csörgő szánok helyett gondolákon fogunk utazgatni a lagunákon, azaz hogy a Piac-utcáról a Kossuth-utca. A nagy hóolvadásnak van azonban praktikus oldala is, a szegény emberek megspórolhatják a fűrdőt, mert felülről olyan zuhanyt kapnak a nyakukba a rossz debreczeni csatornákból, hogy elmegy a kedvük még egyszer arra jární. — Különösen a Kossuth-utca elején levő régi városi házak tesznek ki magukért és tényleg pompás zuhany hull a szerencsés járókelők nyakára közé. Hiába minden évszaknak megvannak a maga gyönyöre. — Debreczenben meg éppen fokozott mértékben.

— **Ingyen kapnak a nyugdíjasok hatósági bizonyítványt.** A kormány leiratot intézett Debreczen városhoz, amelyben elrendeli, hogy a nyugdíjasoknak, özvegyeknek és árváknak minden év áprilisában és októberében hatósági bizonyítvánnyal kell igazolniuk nyugdíjra való jogosultságukat. A tanács utasította az előjáróságot, hogy az e célra szolgáló hatósági bizonyítványokat díjmentesen állítsa ki.

— **A rejtélyes holttest.** Megírta már a Debreczeni Független Ujság, hogy a nagy hóvadás dején a Boldogfaluva-kertben levő Uszó-utca ére óregaszony holttestére akadtak a járókelők. A holttestben egy özvegy nyugdíjas uriaszonyt gyanítottak, akiről azonban kiderült, hogy él és semmi baja sincs. A rendőrség tovább folytatta a nyomozást, hogy a holttest kiletét megállapítsa, de ez mindeddig nem sikerült. A holttest középtermetű, 55—60 év körüli nő, hosszukás, sovány arcu, szőke hajú; kopottas barna ruha és fejkendő volt rajta, fekete harisnya és sűrű szövetből készült cipőt viselt. Csálanszövetből készült fehérnemű volt rajta és ugyanilyen melegítő volt a karjára csavarva. Aki neralán felismeri benne hozzá tartozóját, vagy ismerősét, jelentkezék a rendőrség, földszint 26. számú szobában.

— **Női kalapok átformálását** és testését a legújabb tavaszi modellek után megkezdtük. Kalapüzem, Piac-u. 9.

— **Fogtechnikai terem** egész nap fogad. Schuster Ferenc, Vár-utca 11.

— **Hegedüs Kata** női kalapszalóját megnyitotta Piac-u. 16. szám, II. emelet.

— **Bőr-butorokat** festek és javítok. Szántó kárpitos, Zugó-utca. Telefon 11—19.

— **Harisnyákat,** kötött blousokat a legolcsóbban készít Benyáts harisnyagyára. Üzlet: Piac-u. 18.

— **Tavaszi és nyári divatlapok** érkeztek Hegedüs és Sándor könyvkereskedésébe, Piac-utca 34.

Kitűnő férfi fehérneműek Frank Edénéi

SZÍNHÁZ.

MŰSOR:

SZERDA: *A kis gróf,* C) bérlet.
CSÜTÖRTÖK: *Fedora,* A) bérlet.
PÉNTEK: *Fedora,* B) bérlet.
SZOMBAT: *Fedora* C) bérlet.

Színházi iroda hírei:

Szerdán C) bérletben **A kis gróf** kerül színpadra.

Arany háromszög második része, Eleire-halálra, kalandordráma 9 felvonásban ma kerül bemutatásra a Vigszínház-mozgóban.

Jön a Ha-ra-ti, második része Ég a cirkusz! péntek, szombat, vasárnap a Vigszínház-mozgóban.

Texas rózsája. Amerikai bűnügyi cowboy-történet 6 felvonásban és a Hajótörtétek a canibálok között, egy kalandos felvezető ut története 7 felvonásban. Ma az Apollóban. Ez a nagy sláger műsor csak egy nap lesz bemutatva.

Lady Hamilton (II.) befejező rész. Lord Nelson utolsó szerelme, holnap csütörtökön az Apollóban. Jegyelővétel.

SPORT.

A DTE téli tréningjei. Két hetes megszakítás után holnap, csütörtökön este 6 órakor ismét folytatja a DTE futball-szakosztálya téli tréningjeit. Ezúton hívja fel a szakosztály elnökség a futballistákat, hogy a tréningen okvetlenül megjelenjen szíveskedjenek.

Sakkverseny. rendez a DEAC az Egyetemi körben, amelyre eddig is számos nevezés történt. A verseny előtt Kulesár Kálmán Debreczen sakkbajnoka színdarabot játszik a verseny résztvevőivel.

A DTE, nyolcadik teadélutánja. Vasárnap, február 26-án rendezi a DTE nyolcadik teadélutánját, a Bika-kávéház üvegtermében. A délután kerete még az eddigieket is felülmutató lesz. A Jazz-Band és Magyar líra muzsikája mellett ismét lesz kabaré, melyből a Csokonai-színház művészei ismét kivesszék a részüket. Foglalt asztalokról ajánlatos Mózés Arthur klubgazdánál (Bika, földemelet II.) gondoskodni.

Felhívás. Felkérjük a városunkban lévő régi sportembereket, hogy a f. évi március hó

6-án, héttől kezdődő bíró tanfolyamra jelentkezni szíveskedjenek. A tanfolyam 3 hónapig tart, hetenként egy, esetleg két előadással. A tanfolyam hallgatói mérkőzésekre is, mint határbírók, ifjúsági bírók, ki lesznek küldve. A tanfolyamon részt venni akarók 100 korona vizsgadíjat Blattner Béla (írás, Kossuth-utca) pénztárnokhoz előre tartoznak lefizetni. A tanfolyam a később hírlapilag közlendő MLSz helyiségben lesz megtartva. Az előadók az F. T. helybeli tagjai lesznek, felváltva hetenként. A tanfolyam végeztével az F. T. budapesti vizsga bizottsága tart vizsgát és képesít. (Csak 24 évet betöltött életkorúak jelentkezhetnek.) Káldy sk., Kerekes, előadó.

Nyiregyházi hírek. A keletmagyarországi kerület II. a. osztályának vezető egyesülete, a **Nyiregyházi Törökösök**, mely eddig, mint az Iparos Ifjak Egyesületének sportosztálya szerepelt, a jövő szezontól kezdve önálló egyesületként önját szerepelt és e végből kiválik az Iparos Ifjak Egyesületéből. Az új alakulatnak dr. Prakk Béla az irányítója. — A **Nyiregyházi Kereskedők Sport Egyesülete**, melynek szervezkedéséről elsőnek emlékeztünk meg, február 26-án tartja alakuló közgyűlést. A vezetőség reméli, hogy az alapszabályokat sikerül az őszi szezontól jóváhagyatni a belügyminisztériumban, ugy hogy az 1922—23 évi II-od osztályú bajnokságba benevezhetnek. Az egyesület színe zöld-fehér lesz és a DKASE-val tartja első bemutatkozó mérkőzését Nyiregyháza. — **Erős a NyTVE.** Annak idején megemlékeztünk arról a harcról, mely a NyTVE és az FTC között tört ki, utóbbi fővárosi egyesület néhány kiváló ifjúsági játékosának Nyiregyháza való leszipkázása miatt. Később a budapesti lapok azt írták, hogy a hirtelen vált játékosok visszafértek egyesületükbe. Munkatársunk beszélgetést folytatott egy közismert sportfőrrel, ki jelenleg Nyiregyháza tartózkodik és aki a leghatározottabban kijelentette, hogy az FTC-nek Debreczenben is szerepelt Guttman nevű kiváló játékos, valamint három fővárosi társa most is Nyiregyháza vannak és alig várja, hogy bemutatassa futball-tudását. Így tehát a NyTVE erősen készülődik a tavaszi szezonnal és nagy kiáradalomra fogja készíteni különösen azokat az egyesületeket, melyek ott honában keresik út fel a tavaszi szezonnal.

Felhívás a futballbírókhoz! Értesítem a MLSz futballbírókat, hogy a folyó hó 18-án, Budapestben ideiglenesen megalakult magyar futballbírók testületébe való felvételüket, egyenként kériük az alosztály útján. Ugyancsak csatolják hozzá a bíró-igazolványt kérő lapot (kapható Kerekes Géza előadónál, Debreczen, Csillag-u. 85. Telefon 10—12.), melynek mellékletét képezi a fénykép és az 1921. évi bírói igazolvány. A felvétel feltétele, hogy folyó évi tagdíjának fele be legyen fizetve. (Egész évre 100 K), a befizetést a kerület pénztára igazolja. Vidékre kéro iveket küldünk. Kerekes, előadó.

Szakosztályi elnöki értekezlet. A DTE futball-, birkózó- és atletikai-szakosztályainak elnökei ma, szerdán délután 5 órakor a Bika, félemelet 11. szám alatt levő klubhelyiségben fontos értekezletet tartanak. Dr. Kocsis Sándor.

Modern, olcsó, könnyű és tartós fedőanyag a

betoncserep.

Gyártja: **KRAUSZ ALBERT DEBRECZEN,** Kishegyési-ut 2. sz., kisállomás mellett. Telefon 307.

